ਰਾਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਰੋੜਾ

ਬਨਾਮ

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ

(2023 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3865)

ਦਸੰਬਰ 15, 2023

[ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਈਡੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ 19.

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ 27.06.2023 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 14, 20 ਅਤੇ 21.

ਫੜੇ ਗਏ: ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ-ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ-ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਉਕਤ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਉਸਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ - ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਲਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 22(1)। [ਪਰਾ 24]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002-ਐੱਸ. 19-ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ:

ਹੋਲਡ: ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ

ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪਰਾ 22]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002-ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼, (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1244 - ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੁਆਰਾ ਐਲ.ਆਰ. ਆਦਿ, [1989] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 316: (1989) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 754; ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ, [2002] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 913: (2002) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 234; ਅਬਦੁਲ ਜਬਾਰ ਬੱਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ, [1957] ਐੱਸਸੀਆਰ 51: ਏਆਈਆਰ 1957 ਐੱਸਸੀ 281 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਜੇ ਮਦੰਤਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 929; ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਾਫਨਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, [2014] 4 ਐੱਸਸੀਆਰ 486: (2014) 16 ਐੱਸਸੀਸੀ 623; ਦੁਰਗਾ ਪਦਾ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, (1972) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 656- 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼, (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1244; ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ. ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਜ, (2023) ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 934; ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਰਾਜਕੋਟ ਬਨਾਮ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਕੱਛ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਿਟੇਡ, [2008] 13 ਐੱਸਸੀਆਰ 421: (2008) 14 ਐੱਸਸੀਸੀ 171- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.3865।

2023 ਦੇ ਡਬਲਿਊਪੀਸੀਆਰਐੱਲ ਨੰਬਰ 2408 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22.09.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਵਿਕਾਸ ਪਾਹਵਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਰ.ਕੇ. ਹੰਦੂ, ਯੋਗਿੰਦਰ ਹੰਦੂ, ਸਿਧਾਰਥ ਭਟਲੀ, ਆਦਿਤਿਆ ਚੌਧਰੀ, ਅਸ਼ਵਿਨ ਕਟਾਰੀਆ, ਨਿਸ਼ਾਂਕ ਮੱਟੂ, ਗਰਵੀਤ ਸੋਲੰਕੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਪਾਟੀ, ਹਿਰਦੇ ਵਿਰਦੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਸਿੰਘ, ਯਤਿਨ ਦੇਵ, ਕੁ. ਲਸ਼ਿਤਾ ਢੀਂਗਰਾ, ਸ. ਖਿਆਤੀ ਜੈਨ, ਸ. ਮੇਧਾ ਗੌੜ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐੱਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਨਚੀਕੇਤਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਅੰਨਮ ਵੈਂਕਟਸ਼, ਚਿਤਵਨ ਸਿੰਘਲ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਰਨਾਨੀ, ਮਿਸ. ਮਨੀਸ਼ਾ ਦੂਬੇ, ਗੌਰਵ ਸੈਣੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਰੋਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੇਲਾ ਐਮ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 2408/2023 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 22.09.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 22.09.2023 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿ 27.06.2023 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈਡੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14, 20 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਈਸੀਆਈਆਰ ਨੰਬਰ ਐੱਸਟੀਐੱਫ/21 ਵਿੱਚ ਏਐੱਸJ/05, ਪੀਐਮਐਲਏ, ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ 28.06.2023 ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। /2021।

3. ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਫ਼ ਸੁਆਲ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਈਡੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਟੋਕਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੀਐਮਐਲਏ)?

ਤੱਥ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ: -

4. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

(ਆਈ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੁਪਰਟੈਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਇੱਕ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੂਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 1988-2015 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਐਨਸੀਆਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੀਤੇ ਸਨ।

(ਆਈਆਈ) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 26 ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

(ਆਈਆਈਆਈ) 09.09.2021 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਈਡੀ ਨੇ ਇੱਕ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਸੀ। ਈਸੀਆਈਆਰ/21/ਐੱਸਟੀਐੱਫ/2021 ਮੈਸਰਜ਼ ਸੁਪਰਟੈਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(ਆਈv) ਮਾਰਚ 2022 ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੁਪਰਟੈਕ ਲਿਮਿਟੇਡ. ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐੱਨਸੀਐੱਲਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਦਿਵਾਲੀਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐੱਨਸੀਐੱਲਏਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਈਡੀ ਨੇ 11.04.2023 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਕੁਰਕੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ

ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਸਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ (Oਸੀ ਨੰਬਰ 1974/2023) 04.05.2023 ਨੂੰ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਅੱਗੇ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਥਾਈ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(v) 12.05.2023 ਨੂੰ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਪੀਐਮਐਲਏ, ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ।

(vਆਈ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕੇ, ਉਸਨੂੰ 27.06.2023 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(vਆਈਆਈ) 28.06.2023 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਈਡੀ ਨੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 10.07.2023 ਤੱਕ ਈਡੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 24.07.2023 ਤੱਕ 14 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(vਆਈਆਈਆਈ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 12.07.2023 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22.07.2023 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ 07.08.2023 ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 21.08.2023 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਆਈx) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਨੰ. ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰ. 336/2023 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 22.07.2023 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਆਈ ਸੀ।

(x) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰ. 2408/2023, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 22.09.2023 ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

5. ਜਵਾਬਦੇਹ ਈਡੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 16, ਜੋ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"16. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਆਖਰੀ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ

"ਮੈਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ"

ਇਸ ਲਈ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ-1 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"1. ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਹੁਣ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇਕ ਦਾਖਲਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। "ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼, 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1244 ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਈਆਈ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।

ਆਈਆਈਆਈ. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ

ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਈv. ਇਸ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।"

V. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਕਾਪੀ (ਕਾਊਂਟਰ ਐਫੀਡੇਵਿਟ, ਪੰਨਾ ਨੰ. 36 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ-1), ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਲਾਇਲਾਜ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ:-

7. ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਈਡੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"19. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।- (1) ਜੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਾਰਨ (ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ

ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ) ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ, ਉਸ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਸੰਦਰਭਿਤ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇਗਾ। -ਸੈਕਸ਼ਨ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੱਖੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਚੌਵੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ [ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ] ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ [ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ] ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗੀ।"

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬਮਿਸ਼ਨ: -

8. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ 'ਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾਉਣੇ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਈਡੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਸੰਗਤ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਲਿਖਤੀ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਬਿਨਾਂ. ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਦਿਸ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ. ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ 'ਅੱਗੇ ਤੋਂ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਰਾਜਕੋਟ ਬਨਾਮ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਕੱਛ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

9. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਨਕੁਰੀਅਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਭਟਕ ਗਿਆ ਸੀ। -ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਹਿ-ਬਰਾਬਰ ਬੈਂਚ ਦੀ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਜਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਾਫਨਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ "ਅੱਗੇ ਤੋਂ" ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪਿਛਾਖੜੀ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:-

10. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਜੇ ਮਦਾਨਿਆਲ ਚੌਧਰੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਗਠਜੋੜ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ:- 324..... ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ Vਆਈਆਈਆਈ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਆਈਆਈਆਈ ਅਤੇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਈਆਰਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 102 ਸਮੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ, ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਹਿਤਾ 532 ਵਿਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 104 ਕਸਟਮ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਸਟਮ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 135 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਪਦਮ ਨਰਾਇਣ ਅਗਰਵਾਲ 533 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ 1973 ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸ਼ਬਦ "ਅਰੇਟਰ" ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਰੁਕਣਾ ਜਾਂ ਰੁਕਣਾ"। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ

ਸੰਜਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਮਲ"। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ

36. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਸਟਮ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ "ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ" ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 132, 133, 135, 135-ਏ ਜਾਂ 136 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫੈਂਸੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

37. ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਸਟਮ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

38. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏ....."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

325. 2002 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਬਰਾਬਰ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2002 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44(1)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਘਿਨਾਉਣੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 2002 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ...

326. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ 2002 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ 2002 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ 2002 ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੈ- ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

11. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਜੇ ਮਦਾਨਿਆਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ: -

"458. ਅਗਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? 2002 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(1) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂਚ/ਜਾਂਚ ਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਈਸੀਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਦਰਜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੇਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ/ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਲਾਸਾ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ/ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(1) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਹਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲਬਧ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਜੁਰਮ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, 1973 ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 2002 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ.

459. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਈਡੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਈਡੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਕਰੇ। ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਈਸੀਆਈਆਰ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ 1973 ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ, ਜੇਕਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੁਰਕੀ (ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ) ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਤ 2002 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਸਪਲਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਈਡੀ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੰਨਿਆ, 2002 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 22(1) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਐਫਆਈਆਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਾਰਨ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਈਸੀਆਈਆਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਏ ਗਏ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਈਡੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦਲੀਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।"

12. ਕਿਉਂਕਿ, ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ।

"39. ਇੱਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪੀਐਮਐਲਏ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ., 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ, ਇਕ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਵਿਚ, ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪਵਾਦ।"

13. ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

"39. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ 2002 ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਲਿਖਤੀ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੋਇਨ ਅਖਤਰ ਕੁਰੈਸ਼ੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਛਗਨ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਭੁਜਬਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।

14. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸੰਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਉਸੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ Lਆਰਐੱਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਆਦਿ।

7. ਲਿਖਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਿਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਜ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਥੰਮ ਹੈ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਬਲਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਇਸਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਸੰਸਕਰਣ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੁਸਖੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਦੀ ਉੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੱਕ ਵੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੂਲ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ। (ਦੇਖੋ ਕੇਸ਼ਵਾਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (1973) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 225: 1973 ਐੱਸuਪੀਪੀ ਐੱਸਸੀਆਰ 1] ਇੰਦਰਾ ਨਹਿਰੂ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਨਰਾਇਣ [1975 ਐੱਸuਪੀਪੀ ਐੱਸਸੀਸੀ 1: (1976) 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 347), ਐੱਮਆਈਐੱਨਈਆਰvਏ ਐੱਮਆਈ॥ਐੱਸ Lਟੀਡੀ. ਭਾਰਤ ਦਾ [(1980) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 591] ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਐੱਸ.ਪੀ. ਸੰਪਤ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [(1987) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 124: (1987) 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 435: (1987) 2 ਏਟੀਸੀ 82].) ਦੇ

ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਸੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੁਆਰਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

8. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫੈਸਲੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਬੰਧਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ।

9. ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

10 ਤੋਂ 26 ਤੱਕ।

27. ਫਿਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਜੱਜਾਂ ਦੀ? ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨੁਸਖ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਦਰਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਅਦਾਲਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸੰਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ,

ਇਹ ਬਿਆਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ.....

15. ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ. ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਅਤਿ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"22. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫੈਸਲੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ, ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਸਾਰਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ [(1989) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 754] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। . ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਰੀਜਾ [(2002) 1 ਐਸਸੀਸੀ 1] ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 4, ਪੈਰਾ 6)

"ਪਰ ਜੇ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇੰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੇ, ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਗਲਤ, ਪੰਜ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)"

16. ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਾਫਨਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

"19. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ

ਇਕਸਾਰਤਾ। ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ. ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਨਿਯਮ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਓਬਿਟਰ ਡਿਕਟਾ 'ਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਟੁੱਟ ਆਸਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ।"

17. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦਾ ਪੀਐਮਐਲ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਗਠਜੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21(1) ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਉਲਟ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਟੱਚਸਟੋਨ 'ਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਮਿਤੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

18. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ ਜਾਂ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਬਾਲਾਜੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਸੰਗਤ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਲਿਖਤੀ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਬਦੁਲ ਜਬਾਰ ਬੱਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ

ਐਕਟ 2011 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

"6. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ (ਆਈ) ਉਸਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫਰਜ਼ "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਜਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਕਿੰਗਜ਼ ਓਲਡ ਕੰਟਰੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਤਰਲ ਕਾਰਬੋਨਿਕ ਕੈਨ ਵਿੱਚ ਡਾਇਸੈਂਟ, ਜੇ. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਲਿਮਟਿਡ [(1942) 2 ਡਬਲਯੂਡਬਲਯੂਆਰ 603, 606] ਸਟ੍ਰੈਂਡਜ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ 3ਆਰਡੀ ਈਡੀਐੱਨ., Vol. 1, ਪੀ. 200 ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ। ਲੀਡ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਝ ਦੇ ਨਾਲ"। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੰਭਵ ਸਮਾਂ ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1951 ਐੱਸਸੀਸੀ 170: (1952) ਐੱਸਸੀਆਰ 756] ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਹਨ।" ਪੰਨਾ 761-62 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਏ. ਕੇਸ਼ਵ ਨੀਲਕੰਠ ਜੋਗਲੇਕਰ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਬਾਂਬੇ [ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਵਿੱਚ "ਵਾਜਬ ਭੇਜਣ" ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਜੋ ਵਾਜਬ ਸੀ ਉਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ"। 1956 ਦਾ ਨੰਬਰ 102, 17 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ] ਭਾਰਤੀ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਵਿੱਚ "ਤੁਰੰਤ" ਸ਼ਬਦ ਐਕਟ (1950 ਦਾ 4) ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(3) ਵਿੱਚ "ਫੌਰੀ" ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ "ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਸਮੀਕਰਨ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ "ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ" ਜਾਂ "ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ" ਸੀ।

20. ਦੁਬਾਰਾ, ਦੁਰਗਾ ਪਦ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 22 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ: -

"8. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੈਟਅਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਲੇਖ (1) ਅਤੇ (2) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਧਾਰਨ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਤੋਂ (7) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ

ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਿਭਾਏ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਬਣਾਉਣਯੋਗ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ" ਜਾਂ "ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ" ਜਾਂ "ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ" ਮਿਆਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ. ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ 24 ਘੰਟੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਹੋਵੇਗਾ।

22. ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਹਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਬਲਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇਗੀ।

23. ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਸੰਗਤ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, "ਅੱਗੇ ਤੋਂ" ਭਾਵ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ। "ਅੱਗੇ ਤੋਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਉਕਤ ਲੋੜ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘਵੀ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਹੁਣ ਤੋਂ" ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਲਿਖਤੀ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੋਵੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗਲਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19

ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22(1) ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਾਨਿਆਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

24. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਮੈਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ।" ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ-ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਉਕਤ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਸਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘਵੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

25. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate